

Kaupunginhallitus 23.11.2020 § 382

§ 382

Hallintosäännön tarkistaminen työllisyyskokeilun johdosta sekä työllisyyspalveluiden työpajatoiminnan siirtäminen Omnialle

Valmistelijat / lisätiedot:
Antola Tuula
Sipilä Hilla-Maaria
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1
tarkistaa
- hallintosäännön I osan 2. luvun (Kaupunginhallitus ja kaupungin johtaminen) 10 §:ää Kaupunginjohtajan tehtävät ja ratkaisuvallasta lisäämällä uuden kohdan seuraavasti:

25) käyttää kaupungin päätösvaltaa työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetussa laissa säädetyissä asioissa

ja muuttamalla em. pykälän 2. momentin kuulumaan seuraavasti:

Kaupunginjohtaja voi toimintaohjeellaan siirtää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle kohtien 11 - 25 osalta.

- muuttamalla hallintosäännön III osan 1. luvun (Konsernihallinto) 4 § Viranhaltijoiden ratkaisuvallasta 5. momentin kuulumaan seuraavasti:

Työllisyyspalvelujen sosiaalityöntekijä, sosiaaliohjaaja ja uravalmentaja päättävät kuntouttavan työtoiminnan palvelun myöntämisestä sekä toimintarahaa ja matkakorvauksen antamisesta.

Hallintosäännön muutos tulee voimaan 1.1.2021 edellyttäen, että laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta tulee voimaan 1.1.2021.

2
siirtää osana työllisyyskokeilun muutoksia Espoon konsernihallinnon elinkeino- ja kaupunkikehitysyksikön työllisyyspalveluiden omana tuotantona toteutetun työpajatoiminnan liikkeenluovutuksen periaatteita noudattaen Espoon seudun koulutus kuntayhtymä Omnian tehtäväksi sekä

oikeuttaa kaupunginhallituksen sopimaan kuntayhtymän kanssa siirron toimeenpanon yksityiskohdista siten, että siirto toteutuu 1.3.2021 mennessä.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaan kuntien roolia työllisyyspalvelujen järjestäjänä vahvistetaan. Osana tätä tavoitetta hallitus päätti Työllisyyden kuntakokeilujen toteuttamisesta syksyn 2019 budjettiriihen yhteydessä. Kokeilun on määrä alkaa tammikuussa 2021 ja päättyä 30.6.2023. Kokeiluilla valmistaudutaan pysyvään palvelurakennemuutokseen.

Kaupunginhallitus kehotti kaupunginjohtajaa jättämään hakemuksen työllisyyden kuntakokeiluun kokouksessaan 11.11.2019 § 176. Kaupunginjohtaja lähetti Espoon hakemuksen kokeiluun päätöksellään 19.11.2019. Kaupunginhallitus vahvisti Espoon osallistumisen kokeiluun 3.2.2020 § 31. Kokeilun valmistelun tilanteesta ja keskeisimmistä toimenpiteistä on raportoitu kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaostolle 5.10.2020 § 98. Asian vaatimia hallintosäännön muutoksia sekä työ- ja oppimisympäristöjen siirtoa Omnialle on selostettu kaupunginhallituksen kokouksessa 9.11. § 369.

Eduskunta tulee päättämään tämän hetken arvion mukaan työllisyyden edistämisen kuntakokeilujen lainsäädännöstä joulukuun ensimmäisellä viikolla. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työllisyyden edistämisen kuntakokeiluista annettiin eduskunnalle kesäkuussa 2020 (HE 87/2020 vp ja HE 117/2020). Kokeilun vaatimiin muutoksiin hallintosäännössä on syytä varautua ehdollisena ennen eduskunnan päätöstä lainsäädännöstä. Hallintosäännöstä päättää valtuusto.

Osana esitystä on myös kaupungin omana tuotantona toteutetun kuntouttavan työtoiminnan siirto liikkeenluovutuksen periaatteita noudattaen Omnialle osana työllisyyskokeilun vaatimia muutoksia. Asiaa on selostettu esityksessä myöhemmin. Henkilöstösiirroista päättää valtuusto.

Koska lakia työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta ei ole vielä päätetty, ei työpajatoiminnan siirtämistä ole voitu valmistella valmiiksi siten, että valtuusto voisi päättää asiasta kokouksessaan 7.12. kaikilta osin. Esityksenä on, että valtuusto päättää toiminnon siirtämisestä Omnialle ja

valtuuttaa kaupunginhallituksen päättämään asiaan liittyvistä yksityiskohdista siten, että toiminnot siirtyvät Omnialle 1.3.2021 mennessä.

Kokeilu lyhyesti

Espoon työllisyyskokeilun tavoitteena on tuoda nykyistä paremmin työttömien saataville koko kunnan palveluvalikko painottuen etenkin työllisyyspalveluihin, sosiaali- ja terveystyöpalveluihin sekä osaamispalveluihin. Tavoitteena on pystyä vastaamaan entistä paremmin kaupungin omiin työntekijätarpeisiin sekä edelleen parantaa työllisyyspalveluiden työnantajayhteistyötä.

Työllisyyden kuntakokeilussa kaupungille siirtyy lakisääteinen vastuu syyskuun 2020 tilanteen mukaan noin 18 500 espoolaisen työttömän työllisyyspalveluiden tarjoamisesta. Kokeilukuntien vastuulle siirtyviin asiakkaisiin kuuluvat:

1. kaikki työttömät työnhakijat ja työllistymistä edistävissä palveluissa olevat, joilla ei ole oikeutta ansiopäivärahaan
2. kaikki alle 30-vuotiaat työttömät työnhakijat ja työllistymistä edistävissä palveluissa olevat riippumatta siitä, saavatko he työmarkkinatukea, työttömyyspäivärahan perusosaa vai ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa
3. kaikki työttömät vieraskieliset ja maahanmuuttajat iästä ja työttömyyteen liittyvästä etuudesta riippumatta

Työllisyyden kuntakokeilussa Espoon kaupunki hoitaa Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimiston sijasta omien asiakaskohderyhmiensä osalta julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitetut henkilöasiakkaan palveluohjaus-, neuvonta- ja palvelutehtävät. Lisäksi kaupunki saa oikeuden tehdä päätöksiä asiakkaidensa työllistymisestä palkkatuetuun työhön tai starttirahalla valtion työllisyysmäärärahoista. Kaupunki antaa myös työttömyysturvalaissa tarkoitetun työttömyysetuuden maksajia sitovan työvoimapolitiittisen lausunnon koskien edellytyksiä tukea työttömän työnhakijan omaehtoista opiskelua työttömyysetuudella.

Lisäksi kaupunki voi työvoimaviranomaisen roolissa ottaa vastaan yritysten ja työnantajien työpaikkailmoituksia sekä ehdottaa työnantajille sopivia työnhakijoita kokeilun alueen asiakkaisista. Näiden kokeilun tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten kaupungilla on käyttöoikeus työ- ja elinkeinotoimistojen asiakastietojärjestelmiin.

Edellä mainittujen tehtävien hoitamiseksi on hallintosäännössä määriteltävä tehtäviin liittyvän viranomaisvallan käyttäminen.

Hallintosäännön muutokset

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus päättää elinkeino-, kilpailukyky-, työllisyys- ja koulutuspolitiikan sekä maahanmuuttajien kotouttamisen edistämisen periaatteista. Koska työllisyyden kuntakokeilussa kaupungille siirtyy määräajaksi lähinnä operatiivisia tehtäviä, on tarkoituksenmukaista keskittää hallintosäännössä toimivalta kaupunginjohtajalle. Kaupunginjohtajalla on mahdollisuus toimintaohjeella siirtää toimivaltaa alaisilleen viranhaltijoille. Päätösehdotuksessa ehdotetaan, että hallintosäännön I osan 2. luvun (Kaupunginhallitus ja kaupungin johtaminen) 10 §:ään Kaupunginjohtajan tehtävät ja ratkaisuvallat lisätään

kaupunginjohtajalle toimivalta käyttää kaupungin päätösvaltaa työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetussa laissa säädetyissä asioissa. Lisäksi 10 §:n 2 momenttia tarkistetaan siten, että kaupunginjohtaja voi siirtää tätä toimivaltaansa toimintaohjeella alaiselleen viranhaltijalle.

Samassa yhteydessä kaupunginjohtaja tulee päättämään työhönvalmentajien nimikkeen muuttamisesta uravalmentajaksi, jonka vuoksi hallintosäännön III osan 1. luvun (Konsernihallinto) 4 § Viranhaltijoiden ratkaisuvallasta 5. momenttia ehdotetaan myös tarkistettavaksi.

Työllisyyspalveluiden työpajatoiminnan siirto Omnialle

Kuntakokeilun myötä asiakasmäärän ja lakisääteisten työtehtävien kasvaessa kaupungin työllisyyspalvelujen toiminnassa keskitytään viranomaistyönä tehtävään asiakaspalveluun ja asiakasohjaukseen sekä ostopalvelujen ja kaupungin toimialojen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Selkeyttämällä palvelutuotantoa pystytään ohjaamaan nykyistä tehokkaammin. Merkittävin yksittäinen toimenpide selkeyttämässä on työllisyyspalveluiden työpajatoiminnan oman tuotannon siirto Omnialle.

Espoon kaupunki tuottaa tällä hetkellä työpajatoimintaa kolmessa eri toimipisteessä, jotka sijaitsevat Suomenojalla, Leppävaarassa ja Soukassa. Työpajatoiminta pitää sisällään pesulatoimintaa, remontti- ja kuljetuspajan, fillaripajan, suurtalouskeittiötoimintaa, kädentaitopajan, tietotekniikkapajan sekä pakkaus- ja kokoonpanotoimintaa, joiden lisäksi asiakkaille on tarjottu puhtaanapitotöitä kiinteistöjen tiloissa. Edellä kuvatun työpajatoiminnan siirtäminen kaupungin työllisyyspalveluista Omniaan toteuttaa osaltaan Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelmaa. Siirrolla tavoitellaan sekä toiminnallista että taloudellista vaikuttavuutta Omniaan muodostuvan työpajakokonaisuuden myötä, jossa tiloja, laitteistoja ja henkilöresursseja voidaan hyödyntää aiempaa tarkoituksenmukaisemmin ja kustannusvaikuttavammin.

Toimenpide on myös osa kuntakokeilulle ohjelmassa arvioitua 1 500 000 euron säästöä työmarkkinatuen kuntaosuudessa parantuneina ja tehostuneina palvelupolkuina. Lähes kaikilla työpajatoiminnan asiakkailta on myös osaamisen kehittämisen tarpeita työmarkkinoille tai koulutukseen pääsemiseksi. Oppilaitosyhteistyö tuo lisäarvoa työpajatoimintaan, sillä työpajaympäristössä on mahdollista liittää kuntouttavaan työtoimintaan nykyistä huomattavasti joustavammin osaamispalveluita, jolloin asiakkaille avautuu nykyistä paremmin väyliä koulutukseen ja työelämään.

Siirto toteutetaan liikkeenluovutuksen periaatteita noudattaen. Työpajatoiminnan siirrossa Omnian palvelukseen siirtyy nykyisiltä kaupungin työpajoilta 46 työntekijää, joiden siirtymisestä on sovittu osana yhteistoimintamenettelyä. Osana siirtoa kaupunki tulee tekemään suorahankinnan Omnialta nykyisellä työpajatoimintaan varatulla määrärahalla eli noin 1,3-1,5 miljoonalla eurolla. Määräraha tarkentuu jatkovalmistelussa. Toimintaa on tarkoitus kehittää ja tehostaa määrärahan puitteissa sopimuskauden aikana.

Muiden Omnian jäsenkuntien kanssa voidaan neuvotella liittymisestä nyt siirrettäviin palveluihin.

Asiaan liittyvät YT-neuvottelut

Työllisyyspalvelut on käynyt kaupungin henkilöstöyksikön johdolla yhteistoimintaneuvottelut työllisyyskokeilun aiheuttamien muutosten takia syys-lokakuun aikana. Muutosalueeksi määriteltiin koko Elinkeino- ja kaupunkikehitysyksikön työllisyyspalvelujen henkilöstö ja työpajojen siirron osalta työpajatoimintojen henkilöstö. Työpajojen siirron osalta YT-menettelyssä on ollut mukana myös Omnia. YT-menettelyn seurauksena ei tapahdu irtisanomisia ja toteutus on kustannusneutraali. Yhteistoimintavelvoite täyttynyt ja neuvottelut ovat jo päättyneet.

Päätöshistoria